

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 253/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Rakúska republika, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s. r. o., Kadnárova 83, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ivan Syrový, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 258/2015 z 26. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. februára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Rakúska republika (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 258/2015 z 26. novembra 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako žalobca bol účastníkom konania v právnej veci o náhradu škody v sume 2 222,97 € vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 4 C 164/2007. Okresný súd Senica v predmetnej veci rozhodol rozsudkom z 19. novembra 2013 tak, že žalobu zamietol. Na základe podaného odvolania sťažovateľa rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý svojím rozsudkom sp. zn. 9 Co 19/2014 zo 16. septembra 2014 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil. Sťažovateľ nespokojný s výsledkom odvolacieho konania podal dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením.

Sťažovateľ sa v sťažnosti nestotožňuje s právnym názorom dovolacieho súdu, predostiera vlastné právne posúdenie veci a je toho názoru, že najvyšší súd nesprávne posúdil prípustnosť jeho dovolania založenú na dôvode podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) teda na tvrdení, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa názoru sťažovateľa nepreskúmateľnosť a nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu napĺňa už uvedený dôvod prípustnosti jeho dovolania. Záver najvyššieho súdu o nezistení existencie dôvodov prípustnosti jeho dovolania považuje sťažovateľ za formalistický, povrchný a arbitrárny.

Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie v sťažnosti žiadal, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd a podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.11.2015 so sp. zn. 4 Cdo 258/2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dna 26.11.2015 so sp. zn. 4 Cdo 258/2015 a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť navrhovateľom trovy konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv. Ústavný súd preto námietky vo vzťahu k meritórnemu rozhodnutiu okresného súdu a krajského súdu považoval len za súčasť sťažovateľovej právnej argumentácie.

Podstatou sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľa s napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorým najvyšší súd dovolanie odmietol. Sťažovateľ v ňom vidí porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd úvodom považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00).

Sťažovateľ odôvodňoval porušenie svojich označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu jeho arbitrárnosťou, pretože podľa jeho názoru odôvodnenie napadnutého uznesenia je nedostatočné, nesprávne, a tým aj ústavne neudržateľné.

Ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dôvodom odmietnutia dovolania bola skutočnosť, že najvyšší súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľa týkajúcim sa prípustnosti jeho dovolania z dôvodu podľa § 237 písm. f) OSP, čo aj primeraným spôsobom odôvodnil. Vzhľadom na to, že sťažovateľ v dovolaní okrem uvedeného namietaného dôvodu prípustnosti dovolania uvádzal ďalej len dôvody dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. b) a c), ktoré samy osebe nezakladajú prípustnosť dovolania, najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia po preskúmaní veci konštatoval nemožnosť vyvodiť prípustnosť dovolania zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, preto dovolanie odmietol.

Ústavný súd opakovane judikoval, že pokiaľ preskúmanie postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05), je možné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že ho možno považovať za ústavne akceptovateľné. Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nemožno považovať za arbitrárne ani za svojvoľné alebo za nepreskúmateľné. Toto odôvodnenie poskytuje dostatočný základ pre jeho výrok. Úvahy najvyššieho súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce z namietaných vád uvedených v dovolaní a relevantných noriem procesného práva, ktorých účel a význam nepopierajú. Ústavný súd tiež nezistil, že by relevancia námietok sťažovateľa smerujúcich proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu z hľadiska posúdenia možného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru umožnila dospieť k záveru, ktorý by odôvodňoval vyslovenie porušenia uvedených práv. Z uvedeného dôvodu sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

V nadväznosti na odmietnutie sťažnosti ústavný súd už o ďalších požiadavkách sťažovateľa nerozhodoval.

Nad rámec už uvedených dôvodov ústavný súd dodáva, že sťažovateľ sám stanovil rozsah a predmet svojej sťažnosti, pričom za porušovateľa svojich práv označil len najvyšší súd. Sťažovateľ konkrétne svojou sťažnosťou napádal len napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako výsledok dovolacieho konania. Rozsah prieskumu v rámci dovolacieho konania je však striktné limitovaný a viazaný na existenciu dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania. Pokiaľ dôvody prípustnosti dovolania neexistujú, čo v konkrétnom prípade konštatoval aj najvyšší súd, nemožno dovolaciemu súdu vyčítať to a vidieť v tom porušenie základných práv alebo slobôd, že najvyšší súd sa meritórne nezaoberal ďalšími namietanými skutočnosťami, ktorými možno odôvodniť dovolanie, ale ktoré prípustnosť dovolania samy nezakladajú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2016